

25.09.2019

Ärende/22

§ 271

Den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen om bortflytning av en farlig snötipp från Hertonäs

HEL 2019-003281 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Tuula Haatainen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuula Haataisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tuula Haatainen och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att platsen för snödumpning i Hertonäs ska stängas och att man ska hitta ett tryggare läge för snötippen.

Det konstateras i motionen att långtradarna med sitt snölass kör en rutt längs Igelkottsvägen och Skidbacksvägen, vilka omges av bebyggelse, fram till den smala Bävervägen. Vid den rutt där långtradarna med sina snölass trafikerar ligger två skolhus för småskola, ett daghem och lokaler för en förskolegrupp. Den vägen promenerar barnen i området till skolan, eftisklubben och biblioteket samt då de ska leka utomhus på områdets lekplatser. Områdets gator och trottoarer är ytterst smala. Under vintrar då det har varit gott om snö har man på grund av de tunga fordonen mycket riktigt rapporterat att det förekommit flera tillbud på skyddsvägarna, att fordonen på ett farligt sätt nyttjar de trottoarer där barnen har sin skolväg samt andra allvarliga farosituationer och ständiga störningar. Anmälan om fara har lämnats till staden och poli-

25.09.2019

sen. På ovan nämnda grunder föreslår ledamöterna att snötippen i Hertonäs ska stängas och att man ska hitta en ersättande plats för den.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen 27.8.2019. Stadsstyrelsen hänvisar till nämndens utlåtande där nämnden konstaterar att de i motionen nämnda och erkända problemen inte kan åtgärdas så att Hertonäs snötipp stängs och så att man försöker hitta en ersättande plats. Däremot föreslår nämnden att de gator som leder till snötippen, det vill säga Skidlöparvägen och Bävervägen, ska breddas så att de fordon som forslar snö ska kunna mötas tryggt. Samtidigt borde man med utformning förbättra korsningen mellan friluftsstråket och mötesplatsen för snölastbilarna så att säkerheten höjs och körhastigheterna sänks och så att sikten, skyltningen och trafikdirigeringen förbättras. Stadsstyrelsen anser liksom nämnden att utvecklingen av de föreslagna trafikförbindelserna ska genomföras i så rask takt som möjligt. En omedelbar åtgärd från och med vintern 2019–2020 är att staden tillsammans med den instans som svarar för snöröjningen sörjer för att områdets trottoarer hålls rena från snö. Nämnden motiverar varför den motsätter sig en flyttning av snötippen med att det är synnerligen svårt att hitta ersättande platser. Man försöker ändå hitta sådana, och man anvisar aktivt sådana platser i enlighet med principerna för snöhantering så att man ska kunna fastställa ett nätverk för snöhantering, dels för genomsnittsvintrar, dels för exceptionella vintrar. Till principerna hör att snön hanteras i den stadsdel där den har fallit och förvaras först på ett ställe för tillfällig närflyttning och därefter på en officiell hanteringsplats. De bestående platserna och deras ersättande platser fastställs i detaljplanerna.

Helsingfors stad har för närvarande åtta stadigvarande snötippor. Av dessa kommer Byholmens och Malms snötippor att fasas ut de närmaste åren på grund av förändringar i markanvändningen. Snötippen i Hertonäs är en särskilt viktig del av sydöstra och östra Helsingfors nätverk för snöhantering där man redan i nuläget saknar mottagningskapacitet till och med på genomsnittsvintrar.

Det konstateras i nämndens utlåtande att den primära uppgiften för vinterunderhållet är att snabbt göra gator och andra trafikerade platser farbara och trygga. Man bör kunna röja snön från allmänna områden effektivt, och den måste också kunna forslas bort resurssmart. Ett heltäckande nätverk av snötippor och snöhantering är faktiskt en kritisk del i säkerställandet av en välfungerande, trygg, jämlik och miljövänlig stad.

Betydelsen av snötippen i Hertonäs ökade ytterligare vintern 2018–2019 då man till följd av senaste vinters exceptionella omständigheter tidvis utnyttjade området dygnet runt, vilket avviker från det normala.

Stadsmiljösektorn har i våras påbörjat planeringen för att få till stånd en förbättring av trafikförbindelserna till Hertonäs snötipp så att de störande moment och eventuella risksituationer som också fullmäktigemotivonen tar upp ska kunna förebyggas i fortsättningen. Utvecklingsbehoven ska också beaktas i det pågående arbetet med en detaljplan för det intilliggande området samt i den pågående områdesplaneringen. Snötippen har tre trafikmässiga problemställen, och åtgärder bereds för att bringa lättnad på dessa punkter.

Den vägförbindelse som har upplevts som mest problematisk ligger i början av Bävervägen på en ungefär 60 meters sträcka från Skidbacksvägens korsning till en vägförbindelse som ligger i parken och som leder mot snötippen. Problemet uppstår till största delen till följd av att de fordon som forslar snö inte ryms att mötas på vägbanan på grund av dess smalhet (6 meter). Dessutom ger den smala trottoaren upphov till en känsla av otrygghet. När det har snöat på Bävervägen går det lätt så att snön packas ihop under de lastbilar som forslar snö, vilket medför att man inte nödvändigtvis kan urskilja trottoar och körbanor.

Invånarna har upplevt att lastbilarnas körhastigheter varit problematiska. Man utreder en breddning av gatans olika delar utanför det område som har beteckningen gatuområde i detaljplanen så att gatan skulle rymma en 2,5 meter bred trottoar och en 7 meter bred körbana, vilket vore en förbättring med tanke på ett effektivt vinterunderhåll. Det möjliggör att snöforslingsfordon kan mötas på vägbanan.

Anslutningen till Skidlöparvägen och till det vägavsnitt som leder från Bävervägen till snötippen ska utformas så att körhastigheterna sjunker och så att de fordon som forslar snö måste väja för varandra tack vare ett intervallarrangemang i anslutningarna.

Det andra ställe som har upplevts som problematiskt är korsningen mellan friluftsstråket (vintertid skidspår) längs Hertonäs klippiga västra kant och den vägförbindelse som leder till snötippen. Man har för avsikt att förbättra korsningens form med tanke på sikt, skyltning, trafikdirigering och rutternas tydlighet, så att säkerheten förbättras.

Det tredje ställe som har upplevts som problematiskt är den vägförbindelse som leder uppåt från snötippen mot Bävervägen där det upplevs att det är obehagligt att möta de fordon som forslar snö. Vägförbindelsen har breddats för att underlätta möten mellan trafikanter, och man sörjer särskilt noga för att sträckan hålls i gott skick. Stadsmiljösektorn konstaterar att man i nuläget inte har möjlighet att lägga ned snötippen i Hertonäs och att ett ersättande läge inte heller tills vidare kan anvisas med tanke på snöhanteringsbehovet i området.

Utveckling av gatornas vinterunderhåll och snölogistiken

Enligt Helsingfors stads principer för snöhantering som man för närvarande bereder garderar man sig i fråga om snölogistikens verksamhetsbetingelser bland annat genom att i samarbete mellan staden och övriga myndigheter fastställa hanteringsnätverket för en genomsnittsvinters snö och ett beredskapsnätverk för exceptionella vintrar.

Snölogistikens centrala mål:

De officiella snötipparna fastställs i detaljplanen, och de ligger på logistiskt vettiga ställen. För varje officiell snötipp bör det finnas en reservsnötipp som kan tas i bruk vid behov.

Snön hanteras på det område (till exempel en stadsdel) där den har fallit. Det utarbetas en plan för de förvaringsplatser som behövs för närflyttning av snö, och på basis av den reserverar man plats. Reserveringarna får inte utgöra ett hinder för normalt bruk av skyddsvägar, cykelvägar och -filer, hållplatser för kollektivtrafiken eller långvarigt vara ett hinder för normalt bruk av gatuområdet.

De kortvariga förvaringsplatserna för snö gör det möjligt att enbart för en viss tid samla snö på ett visst ställe, varefter drivan måste föras bort därifrån. På befintliga områden fastställer man placeringen av de kortvariga förvaringsplatserna områdesvis i samarbete med underhållet, trafikplaneringen, markanvändningen och områdesanvändningen. På nya områden som ska byggas fastställer man placeringen av de kortvariga förvaringsplatserna för snö i detaljpaneläggningsplanen. Förvaringsplatsen ska städas upp efter att snön har smultit.

Snön bör forslas från förvaringsplatserna för närflyttning till närmaste för ändamålet anvisade snötipp. Helsingfors har åtminstone tre officiella snötippor som är i användning dygnet runt.

Rutterna för nattliga transporter av snö till snötipparna har slagits fast. På långvariga förvaringsplatser för snö får snödrivan smälta där den är. Förvaringsplatsen ska städas upp efter att snön har smultit. Det är en stor utmaning att fastställa nätverket för snöhantering då stadsstrukturen blir allt tätare och så att man beaktar invånare och intressentgrupper, trafiken, miljön och det tekniska underhållet. Utöver frågan om att fastställa nätverket utreder staden för tillfället också möjligheten att utveckla dumpning av snö i havet och att blockera nedskräpning, miljökriterier i anslutning till snöhantering, alternativ för snösmältning och bland annat parkeringsarrangemang som effektiviserar snölogistiken.

Nätverket av snötippor har behandlats mera generellt i generalplaneläggningen av markanvändningen då generalplanen har utarbetats.

25.09.2019

Ärende/22

Den teknisk-ekonomiska bilagerapporten, som föreligger som bilaga till planen, hänvisar till rapporten om snötippsalternativ fram till år 2050 (Helsingfors stad, 2015) där det konstaterades att en slutbehandling av snö som bygger på nuvarande nätverk av snötippor är det bästa alternativet både ur kostnadssynvinkel och med hänsyn till miljökonsekvenserna.

En mera detaljerad granskning av nätverket av det tekniska underhållet i den utvidgade innerstaden blev färdig i mars. I granskningen strävade man särskilt efter att ge svar på frågor om behovet av snöhantering på områdesbasis, så att snön i närområdet kan avlägsnas effektivt från gatorna och snöforslingssträckorna hålls korta. Man har i anknytning till utredningen granskat frågan ur markanvändnings-, trafik-, trivsel- och miljökonsekvenssynvinkel.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuula Haataisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 558

HEL 2019-003281 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tuula Haataisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

25.09.2019

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 419

HEL 2019-003281 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Katujen ja muiden liikkumisalueiden saattaminen nopeasti liikennöitäviksi ja turvallisiksi on hyvän talvihoidon ensisijainen tehtävä. Lumi tulee saada aurattua yleisiltä alueilta tehokkaasti ja se pitää pystyä myös kuljettamaan pois resurssiviisaasti. Kattava lumen vastaanotto- ja käsittelyverkosto onkin kriittinen osa toimivan, turvallisen, tasa-arvoisen ja ympäristöystävällisen kaupungin varmistamisessa.

Helsingin kaupungilla on tällä hetkellä kahdeksan vakinaista lumenvastaanottoaikkaa, joista Kyläsaaren ja Malmin vastaanottoaikat ovat poistumassa lähivuosina tulevan maankäytön muutosten vuoksi.

Herttoniemen vastaanottoalue on erityisen merkittävä osa kaakkaisen ja itäisen Helsingin lumihuoltoverkostoa, josta jo nykytilanteessa puuttuu vastaanottokapasiteettia jopa keskivertotalvina. Talvikaudella 2018–2019 Herttoniemen vastaanottoalueen merkitys kasvoi entistään, kun viime talven poikkeusoloissa aluetta käytettiin ajoittain normaalista poiketen ympärivuorokautisesti.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt keväällä suunnittelun Herttoniemen vastaanottoalueen liikenneyhteyksien kehittämiseksi siten, että valtuustoaloitteessakin esitetyt häiriöt ja mahdolliset vaaratilanteet voidaan jatkossa ehkäistä. Kehittämistarpeet otetaan huomioon myös viereisen asuinalueen vireillä olevassa asemakaavatyössä sekä käynnissä olevassa aluesuunnitelmassa. Lumenvastaanottoaikan liikenteellisiä ongelmakohtia on kolme ja niiden helpottamiseksi on valmisteilla toimenpiteitä.

Ongelmallisimmaksi koettu ajoyhteys sijaitsee Majavatien alussa noin 60 metrin matkalla Hiihtomäentien risteyksestä lumenvastaanotto paikalle johtavalle puistossa sijaitsevalle tieyhteydelle. Ongelma aiheutuu suurimmassa määrin siitä, että lumenajoa suorittavat ajoneuvot eivät mahdu ajoradan kapeudesta (6 metriä) johtuen kohtaamaan ajoradalla.

Lisäksi turvattomuuden tunnetta aiheuttaa kapea jalkakäytävä. Talvella Majavatielle satanut lumi pääsee herkästi polaantumaan lumenkuljetukseen käytettävien kuorma-autojen alla ja siten jalkakäytävä ei välttämättä erotu ajoradasta.

Asukkaiden taholta kuorma-autojen ajonopeudet on koettu ongelmalliseksi. Kadun osien leventämistä selvitetään asemakaavan merkityn katualueen ulkopuolelle tavoitteena muuttaa katualueen leveyttä siten, että kadulle mahtuu tehokkaan talvihoidon kannalta parempi 2,5 metriä leveä jalkakäytävä ja 7 metriä leveä ajorata. Tällöin mahdollistuu lumenajossa käytettävien ajoneuvojen kohtaaminen ajoradalla.

Liittymiä Hiihtäjäntielle ja Majavatieltä lumenvastaanotto paikalle johtavalle tieyhteydelle muotoillaan siten, että ajonopeudet laskevat ja lumenajoa suorittavien ajoneuvojen tulee väistää toisiaan liittymissä eriaikaisella ajojärjestyksellä.

Toinen ongelmalliseksi koettu kohde on Herttoniemen kallioista länsireunaa sivuavan ulkoilureitin (talvisin latu) ja lumenvastaanotto paikalle johtavan yhteyden risteys. Risteyksen muotoilua on tarkoitus parantaa turvallisuuden, näkymien, opastuksen, liikenteenohjauksen ja reittien selkeyden kannalta siten, että turvallisuus parane.

Kolmas ongelmalliseksi koettu kohde on lumenvastaanotto paikalta Majavatielle nouseva ajoyhteys, jossa lumenajoa suorittavien ajoneuvojen kohtaaminen koetaan epämiellyttäväksi. Ajoyhteyttä on levennetty kohtaamisen helpottamiseksi ja sen kunnosta pidetään erityistä huolta.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että Herttoniemen lumenvastaanotto paikan toimintaa ei voida nykytilanteessa lopettaa ja alueellinen lumen käsittelytarve huomioon ottaen korvaavaa sijaintia ei ole myöskään toistaiseksi voitu osoittaa.

Katujen talvihoidon ja lumilogistiikan kehittäminen

Parhailaan valmisteilla olevien Helsingin kaupungin lumen käsittelyn periaatteiden mukaisesti lumilogistiikan toimintaedellytyksiin varaudutaan muun muassa määrittelemällä kaupungin ja muiden viranomaisten yhteistyönä keskivertotalvien talvien lumen käsittelyverkosto sekä poikkeusolosuhteiden varautumisen verkosto.

Lumilogistiikan keskeisiä tavoitteita:

- Viralliset lumen vastaanotto paikat määritetään asemakaavassa ja ne sijaitsevat logistisesti järkevissä paikoissa. Jokaista virallista lumenvastaanotto paikkaa kohden tulee olla varavastaanotto paikka, joka voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön.

- Lumi käsitellään sillä alueella (esimerkiksi kaupunginosa), johon se on satanut. Lumen lähisiirron tarvitsemista kasauspaikeista laaditaan suunnitelma, jonka pohjalta tehdään tilavaraukset. Varaukset eivät saa estää suojateiden, pyöriteiden ja -kaistojen, joukkoliikennepysäkkien eivätkä pitkäkestoisesti katutilan normaalia käyttöä.
- Lumen lyhytaikaiset kasauspaikeat mahdollistavat lumen kasaamisen vain määrääjaksi, jonka jälkeen kasa on kuljetettava pois paikalta. Olemassa olevilla alueilla lyhytaikaiset kasauspaikeat määritetään alueittain yhteistyössä ylläpidon, liikennesuunnittelun, maankäytön ja alueiden käytön kanssa. Uusilla rakennettavilla alueilla lumen lyhytaikaiset kasauspaikeat määritetään asemakaavoituksessa. Kasauspaikeka tulee siivota lumen sulettua.
- Lähisiirron kasauspaikeoista lumi tulee kuljettaa lähimmälle sille osoitetulle vastaanottopaikalle. Helsingissä on vähintään kolme virallista lumenvastaanottopaikkaa, jotka ovat käytössä ympäri vuorokauden. Yöaikaiset lumenkuljetusreitit lumen vastaanottopaikoille on määritetty. Lumen pitkäaikaisilla kasauspaikeoilla lumikasa saa sulaa paikalleen. Kasauspaikeka tulee siivota lumen sulettua.

Lumenvastaanoton verkosto

Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa asukkaat, sidosryhmät, liikenteen, ympäristön ja teknisen huollon tavoitteet huomioon ottavan lumen käsittelyverkon määrittäminen on hyvin haastavaa. Verkon määrittämisen lisäksi kaupunki selvittää parhaillaan mahdollisuuksia myös merivastaanoton ja roskaantumisen eston kehittämiseksi, lumen käsittelyyn liittyviä ympäristökriteerejä, lumen sulattamisen vaihtoehtoja sekä muun muassa lumilogistiikkaa tehostavia pysäköintijärjestelyjä.

Lumen vastaanottoverkostoa on käsitelty laajamittaisemmin maankäytön yleissuunnittelussa yleiskaavaa laadittaessa. Kaavan liitteenä olevassa teknistaloudellisessa liiteraportissa viitataan Lumen vastaanoton vaihtoehdot vuoteen 2050 -raporttiin (Helsingin kaupunki 2015), jossa nykyiseen lumen vastaanottoverkostoon tukeutuva lumen loppukäsittely todettiin parhaimmaksi vaihtoehdoksi niin kustannusten kuin ympäristövaikutusten näkökulmasta.

Yksityiskohtaisempi teknisen huollon verkostotarkastelu laajennetulla kantakaupungin alueella valmistui maaliskuussa. Tarkastelussa pyrittiin erityisesti vastaamaan alueellisen lumen käsittelyn tarpeeseen, jossa lähilumi voidaan poistaa kaduilta tehokkaasti ja lumen kuljetusmatkat pysyvät lyhyinä. Selvityksen yhteydessä on tarkasteltu niin maankäytön, liikenteen, viihtyisyyden kuin ympäristövaikutusten näkökulmia.

25.09.2019

Vastauksessa esitettyjen liikenneyhteyksien kehittäminen tulee toteuttaa mahdollisimman nopealla aikataululla. Välittömänä toimenpiteenä talvesta 2019-20 lähtien kaupunki huolehtii yhteistyössä lumenhoidosta vastaavan tahon kanssa siitä, että alueen jalkakäytävät tulevat puhdistetuiksi lumesta.

Käsittely

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Vastauksessa esitettyjen liikenneyhteyksien kehittäminen tulee toteuttaa mahdollisimman nopealla aikataululla. Välittömänä toimenpiteenä talvesta 2019-20 lähtien kaupunki huolehtii yhteistyössä lumenhoidosta vastaavan tahon kanssa siitä, että alueen jalkakäytävät tulevat puhdistetuiksi lumesta.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi